



## Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 21 mei 2021, kenmerk 2353852-1007929-WJZ, houdende wijziging van de Tabaks- en rookwarenregeling in verband met het introduceren van een nieuwe meetmethode voor volumetabak en het herstel van een omissie

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Gelet op artikel 2.1, derde lid, en artikel 5.10 van het Tabaks- en rookwarenbesluit;

Besluit:

### ARTIKEL I

De Tabaks- en rookwarenregeling wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1.1, eerste lid, worden in de alfabetische volgorde de volgende begripsbepalingen ingevoegd:

*bijlage*: bijlage bij de Tabaks- en rookwarenregeling;  
*volumetabak*: tabak waarop, bij de productie ervan, een proces wordt toegepast waardoor het volume van de shagtabak per gewichtseenheid toeneemt;

B

Aan artikel 2.2, eerste lid, wordt, onder vervanging van de puntkomma aan het slot van onderdeel a door een punt, toegevoegd 'Voor de hoeveelheid te gebruiken volumetabak per sjekkie, wordt de meetmethode gebruikt zoals in de bijlage bij deze regeling staat beschreven.'

C

In artikel 6.11, derde lid, wordt in de laatste zin na 'Tabaksproducten en aanverwante producten' ingevoegd ', met uitzondering van sigaren, alsmede pijp- en pruimtabak in een open verpakking,'.

D

Aan artikel 7.3 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Volumetabak die voldoet aan het Tabaks- en rookwarenbesluit en de Tabaks- en rookwarenregeling zoals die luiden op 1 juli 2021 en die is geproduceerd of in het vrije verkeer is gebracht voor 1 juli 2021, mag tot 1 januari 2022 in de handel worden gebracht.

E

Aan de regeling wordt een bijlage toegevoegd, luidende:

#### **Bijlage bij de Tabaks- en rookwarenregeling**

Bijlage als bedoeld in artikel 2.2, bevattende de meetmethode voor volumetabak genoemd in artikel 2.2, eerste lid, onderdeel a.

##### *Meetmethode volumetabak*

Voor het vaststellen van de te gebruiken hoeveelheid volumetabak wordt  $10 \pm 1$  gram geconditioneerde shag (volgens ISO 15592-2) in een kunststof maatcilinder van 250 ml afgewogen en belast met een metalen staaf van  $1.875 \pm 5$  gram met een diameter van  $37,3 \pm 0,5$  mm. Dit wordt ook gedaan met de meest recente referentie-shagtabak (EMT), die bekend is bij producenten en laboratoria. Hierdoor kan de toename in het volume worden vastgesteld ten opzichte van de meest recente referentie-shag. Na  $5 \pm 0,2$  minuten wordt het volume afgelezen, zonder de metalen staaf



te verwijderen. De te gebruiken maatcilinder heeft een interne diameter die maximaal 1,0 mm groter is dan de te gebruiken metalen staaf en een schaalverdeling met op minimaal elke 2 ml een markering. Het exacte gewicht in mg dat gebruikt mag worden voor volumetabak (in de formule hierna aangegeven als: correctie gewicht tabak), wordt als volgt berekend:

$$\text{correctie gewicht tabak (mg)} = \frac{\text{volume maatcilinder EMT met 10 gram} \cdot 10 \cdot 750}{\text{volume maatcilinder volumetabak} \cdot \text{ingewogen hoeveelheid tabak (g)}}$$

In deze formule wordt voor het berekenen van het exacte gewicht in mg dat gebruikt mag worden voor volumetabak, de ingewogen hoeveelheid tabak omgerekend naar exact 10 gram. Bij het vaststellen van de toegestane hoeveelheid volumetabak in een sjekkie, wordt vervolgens het percentage berekend waarmee dit exacte gewicht is toegenomen ten opzichte van de referentie-shag.

Hoeveel procent de volumetabak ten opzichte van de referentie-shag is toegenomen, wordt berekend met de volgende formule:

$$\text{toename volumetabak (\%)} = \frac{750 \text{ (mg)}}{\text{correctie gewicht volumetabak (mg)}} \cdot 100\%$$

In deze formule wordt het correctiegewicht van de gemeten EMT (de waarde boven de breuk) op 100% gesteld. Het percentage dat de volumetabak is toegenomen ten opzichte van de referentie-shag, valt vervolgens in één van de in de tabel hieronder opgenomen procentklassen. Indien de volumetabak is toegenomen met een percentage dat tussen de 0 en de 100% ligt, is de hoeveelheid te gebruiken volumetabak in een sjekkie 750 mg. Is de volumetabak toegenomen met 105%, dan is de hoeveelheid te gebruik volumetabak in een sjekkie 710 mg, enzovoorts. Indien uit de formule een percentage komt dat niet uitkomt op een heel getal, dan worden deze getallen volgens algemeen geldende regels afgerond naar hele getallen. 100,5% wordt 101% en 110,3% wordt 110%.

Volume percentage (%) ten opzichte van EMT		Te gebruiken hoeveelheid volumetabak (mg) in een sjekkie
vanaf	tot en met	
0%	100%	750
101%	110%	710
111%	120%	650
121%	130%	600
131%	140%	560
141%	150%	520
151%	160%	480
161%	170%	450
171%	180%	430
181%	190%	410
191%	200%	380
201%	210%	370
211%	220%	350
221%	230%	330

## ARTIKEL II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2021.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,  
P. Blokhuis*



## TOELICHTING

### I. Algemeen

#### **Achtergrond**

Deze regeling strekt ertoe een nieuwe meetmethode voor volumetabak voor te schrijven. Verder wordt van de mogelijkheid gebruik gemaakt een omissie te herstellen.

#### **Wijziging meetmethode volumetabak**

Shagtabak en volumetabak worden gebruikt om zelf sjekkie mee te rollen. In de Tabaks- en rookwarenregeling (hierna: regeling) zijn in artikel 2.2 verschillende NEN-ISO normen aangewezen als meetmethode aan de hand waarvan wordt vastgesteld of een sjekkie voldoet aan de maximaal toegestane hoeveelheid teer, nicotine en koolmonoxide als bedoeld in artikel 2.1, tweede lid, van het Tabaks- en rookwarenbesluit (hierna: besluit). Artikel 2.1, tweede lid, van het besluit schrijft voor dat een sjekkie van 750 mg shagtabak maximaal 12 mg teer, 1,2 mg nicotine en 12 mg koolmonoxide mag bevatten. Uit de hierop van toepassing zijnde NEN-ISO norm, blijkt vervolgens dat het hier om een papieren kokertje gaat met een diameter van 7,2 mm.

Bij de productie van volumetabak wordt een proces toegepast waardoor het volume van de shagtabak per gewichtseenheid toeneemt, resulterend in zogenaamde geëxpandeerde tabak. Door deze toename van het volume wordt het vrijwel onmogelijk om 750 milligram (mg) volumetabak in een kokertje met een diameter van 7,2 mm te krijgen. Daar komt bij dat vanwege de vaste afmetingen van het papieren kokertje, de trekweerstand toeneemt bij een sjekkie met 750 mg volumetabak. Hoe voller het sjekkie zit, hoe meer inspanning er geleverd moet worden om genoeg rook te inhaleren. Shagrokers maken daarom vaak 'op het gevoel' sjekkie met een voor hen aangename trekweerstand. Om een vergelijkbare trekweerstand te verkrijgen als met 'reguliere' tabak, wordt in een sjekkie met volumetabak minder tabak in het kokertje gestopt.

In plaats van het gewicht van een sjekkie als uitgangspunt te hanteren bij het voorschrijven van maximaal toegestane hoeveelheden teer, nicotine en koolmonoxide, is het in geval van volumetabak daarom beter de stevigheid van het sjekkie, oftewel het vullende vermogen (dat direct gekoppeld is aan de trekweerstand), als maatstaf te hanteren voor de hoeveelheid te gebruiken volumetabak in een sjekkie. Dit sluit meer aan bij de manier waarop volumetabak geconsumeerd wordt. Deze regeling voorziet in een nieuwe meetmethode voor volumetabak. Deze meetmethode is opgenomen in de bijlage bij deze regeling.

#### **Gevolgen regeldruk**

Artikel I, onderdeel B, bevat een inhoudelijke wijziging met betrekking tot de methode voor het meten van maximumemissies teer, nicotine en koolmonoxide van volumetabak. Met deze wijziging wordt beter aangesloten bij dat wat in de praktijk gebruikelijk en bekend is. De regeldrukgevolgen zijn gering te noemen, omdat het merendeel van volumetabak dat op dit moment geproduceerd wordt en in de handel is, ook met de nieuwe meetmethode al aan de maximumemissieniveaus voldoet. Volumetabak dat voldoet aan de maximumemissieniveaus is derhalve te produceren. Met het oog op mogelijke aanpassingen in het productieproces is ervoor gekozen de nieuwe meetmethode vanaf 1 juli 2021 inwerking te laten treden en vanaf de inwerkingtredingsdatum een uitverkooptermijn van zes maanden te hanteren.

Het Adviescollege Toetsing Regeldruk kan zich vinden in deze analyse en conclusie.

#### **Consultatie**

Via [www.internetconsultatie.nl](http://www.internetconsultatie.nl) is van 30 juni 2020 tot en met 29 juli 2020 aan eenieder de mogelijkheid geboden te reageren op een ontwerp van deze wijziging van de Tabaks- en rookwarenregeling en de bijbehorende toelichting. In die versie van de regeling was zowel het voorschrijven van een nieuwe meetmethode van volumetabak opgenomen als een wijziging van een aantal andere artikelen van de Tabaks- en rookwarenregeling. Deze andere artikelen hadden betrekking op het uitzonderen van sigaren alsmede pruim- en pijptabak van de eis dat deze altijd recht op uitgestald moeten zijn en een wijziging van de standaardverpakkingen voor shagtabak met deksel. De vraag waarop kon worden gereageerd, luidde: voorziet u nu nog technische uitvoeringsproblemen bij het meten conform de nieuwe meetmethode voor volumetabak?

Bij de consultatie is aangegeven dat degenen die verbonden zijn aan de tabaksindustrie worden



verzocht om alleen een reactie te geven over de technische uitwerking van de ontwerpregeling. Dit houdt verband met artikel 5, derde lid, van het WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging<sup>1</sup>. Uit dit artikel volgt dat verdragspartijen maatregelen moeten nemen om het tabaksontmoedigingsbeleid te beschermen tegen de commerciële belangen van de tabaksindustrie. Bij de weging van de inhoudelijke argumenten is vervolgens rekening gehouden met dit artikel. Dat betekent dat reacties afkomstig van organisaties uit de tabaksindustrie en organisaties die belang hebben bij de verkoop van tabaksproducten niet worden meegenomen voor zover het beleidskeuzes betreft.

Na afloop van de internetconsultatie is de wijzigingsregeling ten behoeve van de voortgang gesplitst in twee wijzigingsregelingen. In de onderhavige wijzigingsregeling zijn de reacties van de internetconsultatie verwerkt die betrekking hebben op de nieuwe meetmethode voor volumetabak. Een volledig verslag van de gegeven reacties is gepubliceerd op [www.internetconsultatie.nl](http://www.internetconsultatie.nl).

Door organisaties uit de tabaksindustrie is opgemerkt dat inwerkingtreding per 1 januari 2021 niet haalbaar is gezien de omissies in de meetmethode en de – volgens de organisaties onvoldoende – validering daarvan. Daarbij vragen zij of er wordt gewacht op de nieuwe herziene NEN-methode van de ISO 15592-3 methode. Deze methode is op dit moment echter nog niet beschikbaar wat maakt dat daar nu nog niet bij aangesloten kan worden. Aangezien de methode voorts niet wezenlijk verandert, maar er slechts een verandering plaatsvindt in de hoeveelheid tabak, deze hoeveelheden aansluiten op dat wat in de praktijk gebruikelijk is en de methode voor shagtabak reeds is gevalideerd, wordt validatie op dit moment niet noodzakelijk gevonden. In het verlengde hiervan wordt met een uitverkooptermijn van zes maanden aan producenten van volumetabak voldoende tijd gegund om zich voor te bereiden op de nieuwe meetmethode en bestaande voorraden te verkopen. Hiermee wordt niet geheel tegemoetgekomen aan het verzoek van de respondenten om hiervoor twaalf maanden te hanteren. Wel wordt tegemoetgekomen aan het verzoek met betrekking tot de inwerkingtredingsdatum, deze schuift op naar 1 juli 2021.

Het is wat de respondenten betreft verder niet duidelijk hoe het volume moet worden afgelezen. Er worden geen condities over bijvoorbeeld het vochtgehalte van de tabak gegeven. De meetmethode is op dit punt aangepast. In de meetmethode wordt nu duidelijk verwezen naar ISO 15592-2 en de daarin opgenomen manier van conditioneren. Ook zijn de marges en te hanteren toleranties voor de af te wegen hoeveelheden en tijden toegevoegd aan de meetmethode.

Door de respondenten worden ook opmerkingen gemaakt over de gebruikte termen in de formules en de tabel. Aangezien de EMT als referentie wordt gebruikt, is de benaming 'correctie gewicht' volgens deze respondenten onduidelijk. Het correctie gewicht EMT (mg) is tot op heden altijd 750 mg geweest. Om verwarring te voorkomen raden de respondenten aan om 750 (mg) op de plaats van correctie gewicht EMT (mg) in de formule te gebruiken. De formule is hierop aangepast. Het klopt dat de meest recente EMT al lang op 750 mg ligt. De meetmethode kan worden aangepast als dit wijzigt. Enkele tekstuele suggesties die respondenten doen voor de tabel, zijn overgenomen. De suggestie die wordt gedaan om het gewicht van 750 mg, vanwege foutmarges, tot een volumepercentage van 110% te gebruiken wordt niet overgenomen. De reden hiervan is dat in de methode voor het maken van de sjekkes voor afroken al een foutenmarge is opgenomen voor het te gebruiken gewicht. Deze foutenmarge voor het te gebruiken gewicht wordt tevens bij de aangepaste hoeveelheid volumetabak toegepast.

Andere opmerkingen hebben betrekking op de technische aspecten van de meetmethode volumetabak betreffende het materiaal, de maat en de diameter van de maatcilinder, maar ook de vraag of de staaf uit de maatcilinder moet worden verwijderd bij het aflezen van het volume. De meetmethode is verduidelijkt ten aanzien van deze punten.

Tot slot wordt door respondenten nog de opmerking gemaakt dat tabak fysieke veranderingen kan ondergaan als gevolg van de houdbaarheid, transportomstandigheden en andere factoren in recent geproduceerd volumetabak. Hierover wordt opgemerkt dat in de wet- en regelgeving nu al is opgenomen dat alle producten die aan de consument worden aangeboden, moeten voldoen aan de wettelijke vereisten. Daarin zijn al bepaalde toleranties meegenomen. Het is aan de fabrikant dat de producten niet veranderen in het transport naar de consument.

### **Notificatie**

Het voorschrijven van een nieuwe meetmethode voor volumetabak, kan aangemerkt worden als een technisch voorschrift in de zin van Richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees parlement en de raad

<sup>1</sup> Het op 21 mei 2003 te Genève tot stand gekomen WHO-Kaderverdrag inzake tabaksontmoediging (*Trb.* 2003, 127 en *Trb.* 2004, 269).



betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (hierna: Richtlijn 2015/1535). Artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 2014/40/EU van het Europees parlement en de Raad van 3 april 2014 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de productie, de presentatie en de verkoop van tabaks- en aanverwante producten en tot intrekking van Richtlijn 2001/37/EG (hierna: Tabaksproductenrichtlijn), verplicht de lidstaten de Europese Commissie in kennis stellen van meetmethoden die zij hanteren voor de emissies van andere tabaksproducten dan sigaretten. Een ontwerp van deze regeling is daarom op 11 januari 2021 gemeld aan de Europese Commissie ter voldoening aan artikel 5, eerste lid, van Richtlijn 2015/1535 en artikel 4, vierde lid, van de Tabaksproductenrichtlijn. Naar aanleiding hiervan zijn noch door de lidstaten, noch door de Europese Commissie opmerkingen gemaakt.

## II. Artikelsgewijs

### **Artikel I, onderdeel A**

Met deze regeling wordt een nieuwe meetmethode voorgeschreven aan de hand waarvan de hoeveelheid te gebruiken volumetabak per sjekkie wordt vastgesteld. Aan artikel 1.1, eerste lid, wordt een definitie van volumetabak toegevoegd, inhoudende: tabak waarop, bij de productie ervan, een proces wordt toegepast waardoor het volume van de shagtabak per gewichtseenheid toeneemt. De bijlage waarin deze nieuwe meetmethode wordt voorgeschreven, wordt in artikel 1.1, eerste lid, gedefinieerd als 'bijlage'.

### **Artikel I, onderdeel B en E**

In artikel 2.2 wordt een nieuwe meetmethode voor volumetabak voorgeschreven aan de hand waarvan wordt vastgesteld of een sjekkie met volumetabak voldoet aan de maximaal toegestane hoeveelheid teer, nicotine en koolmonoxide. Daartoe wordt artikel 2.2, eerste lid, onderdeel a, van de regeling aangevuld (artikel I, onderdeel B, van de wijzigingsregeling). De exacte meetmethode (artikel I, onderdeel E, van de wijzigingsregeling) is opgenomen in de bijlage bij deze regeling. Deze nieuwe meetmethode houdt in dat bij het meten van de hoeveelheden teer, nicotine en koolmonoxide, uitgegaan wordt van de stevigheid van het sjekkie in plaats van – zoals dat gebeurt bij 'reguliere' tabak – het gewicht. Om bij het afroken van een sjekkie met volumetabak een vergelijkbare trekweerstand te verkrijgen als bij een sjekkie met 'reguliere' tabak, wordt de hoeveelheid te gebruiken shag gecorrigeerd voor de toename van het volume. Als standaardvolume behorende bij de te gebruiken 750 mg shagtabak, wordt het volume van 750 mg (EMT) referentie-shag gebruikt. Dit is een shagproduct dat uitsluitend voor laboratoriumonderzoek gekocht kan worden en gebruikt wordt voor kwaliteitscontrole. Deze referentie shag is bekend (en in gebruik) bij de shagtabaksfabrikanten.

### **Artikel I, onderdeel C**

Dit onderdeel wijzigt artikel 6.11, derde lid. Met de laatste wijziging van artikel 6.11, derde lid<sup>2</sup>, is de eerder aangebrachte aanpassing in de laatste zin van dit lid<sup>3</sup>, te weten de passage 'met uitzondering van sigaren, alsmede pijp- en pruimtabak in een open verpakking' per abuis komen te vervallen. Met deze wijziging wordt die omissie hersteld. In een speciaalzaak bedoeld in artikel 5.9 van het besluit wordt voor sigaren, waaronder cigarillo's, alsmede pijp- en pruimtabak in open verpakking, wederom de uitzondering gemaakt op de eis dat deze producten in een hoek van 90° ten opzichte van de ondergrond moeten worden geplaatst.

### **Artikel I, onderdeel D**

Om de voorraden van al geproduceerde volumetabak nog te kunnen verkopen, wordt aan artikel 7.3 een nieuw derde lid toegevoegd, dat een overgangsbepaling in de vorm van een uitverkoopregeling bevat, zodat producenten en detaillisten van volumetabak voldoende tijd gegund wordt om zich voor te bereiden op de nieuwe meetmethode en bestaande voorraden te verkopen. Deze uitverkoopregeling houdt in dat volumetabak dat vóór 1 juli 2021 is geproduceerd of in het vrije verkeer is gebracht en voldoet aan de regels die golden direct voorafgaand aan de wijziging van de meetmethode voor volumetabak, na 1 juli 2021 nog gedurende zes maanden mag worden verkocht.

<sup>2</sup> Strct. 2021, 8809.

<sup>3</sup> Strct. 2020, 44980.



---

## **Artikel II**

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2021.

*De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,  
P. Blokhuis*